

de mannetjes hebben aan het achterlijf een opwaarts gekromd aanhangsel, dat wel wat aan de laatste segmenten van een scorpioen herinnert. Verder zitten de *Panorpa*'s evenals sommige vliegen graag tegen boomstammen, meestal met den kop naar beneden en schijnen daar op voorbijvliegende insecten te loeren. Het is een orde, die zeer arm aan soorten is; met een half dozijn inlandsche houdt het wel op. Dr. C. Willemse heeft ze in het *Tijdschrift voor Entomologie* monographisch bewerkt.

Voor één dezer soorten vraag ik uw aandacht, en wel voor de vleugellooze winter-scorpioenvlieg, *Boreus hiemalis*. Ik vond dit merkwaardige diertje in den winter een paar jaar geleden onder Bilthoven. Op een open plek in gemengd bosch (berk, beuk, jeneverbes, eik en grove den) wandelde het tusschen laag haarmos. Natuurlijk kon ik dat vreemde zwartachtige beestje zonder vleugels niet aanstonds thuisbrengen, maar werd door den snuitvormig verlengden kop aan *Panorpa* herinnerd. Hiermee hadden we voor dit zeldzame dier, dat nog maar op een paar plaatsen in ons land gesignaleerd was, een nieuwe vindplaats ontdekt. Als de mos-vrienden er op hun winterexcursies eens op willen letten, zullen we zeker nog van meer vindplaatsen hooren. Mijn exemplaren bevinden zich in de collectie van Dr. Willemse.

b) Ook de orde der Gaasvleugeligen of *Neuroptera* is in dit tijdschrift nog niet vaak behandeld. Algemeen om hun schoonheid bewonderd worden de goudoogjes (*Chrysopa vulgaris*) met hun prachtige, bijna lichtend groene vleugels en om hun nuttigheid bemind zijn de larven, die ons zoo vlijtig meehelpen in den strijd tegen de bladluizen. Minder algemeen bekend zijn eieren van de gaasvlieg, ze zijn min of meer peervormig en staan op steeltjes. Een tijd geleden ontving ik een rozenblad met zulke gesteelde eieren, de vriendelijke zendster verzocht me, haar mee te deelen, wat dat voor alleraardigste paddestoeltjes waren!

Dezen zomer had ik een verwant van de goudoogjes, een klein bruin gaasvliegje (*Hemerobius*) van een m.M. of 7 ter nadere beschouwing even in een vangbuis gedaan. Terwijl ik het dier met de loupe bekeek, zag ik iets heel bijzonders. Het naar boven loopen tegen den steilen glaswand, scheen hem moeite te kosten en nu haalde hij heel handig de laatste voetleden even door den mond. Op de plaats tusschen de klauwtjes van het laatste lid zag ik nu duidelijk een *helder vochtdruppeltje, dat er eerst niet was*, ongeveer zoo groot als een normaal hechtlapje. Als ik dat maar eens gezien had, zou ik aan de juistheid van mijn waarneming getwijfeld hebben, of aan toeval gedacht, maar ik zag hem achtereenvolgens 4 van zijn voeten aldus bewerken. Toen had hij de kurk bereikt en hield zich rustig. Ik moet dus wel aannemen, dat die bevochtiging opzettelijk geschiedde en hoop, dat ik de bedoeling daarvan juist heb geraden.

Bilthoven.

B. E. BOUWMAN.

DE POTHOOFDPLANTEN VAN DE VUIL- VERBRANDING.

OM Amsterdam zijn tegenwoordig verschillende mooie adventieve terreintjes: bijv. de zandvlakte aan 't verlengde van de van der Helststraat, waarover J. H. Gisolf in D. L. N. van December '23 schreef, de losplaatsen van de groote stoomvaartlijnen en dan verder nog op verschillende plekken o.a. achter de Vuilverbranding naast 't Oostzaner kanaal. Daar zijn heel wat mooie planten te vinden vooral in den herfst.

Als je er aankomt in dien tijd treft dadelijk 't groote aantal graanhalm; de granen

die daar staan, tarwe, haver, gerst en rogge zijn er in groot aantal, van de voornaamste grassen zijn er Vossestaart (*Alopecurus pratensis*), Kanariezaad (*Phalaris canariensis*) z, Dolik (*Lolium temulentum*) z., Paardendravik (*Bromus unioloides*).

Van de brandnetelfamilie zijn er de Groote brandnetel (*Urtica dioica*), de Kleine brandnetel (*U. urens*), Glaskruid (*Parietaria officinalis*) zz en Hennep (*Cannabis sativa*).

De Biet (*Beta vulgaris*), Uitstaande melde (*A. triplex patulum*), Spiesbladmelde (*A. hastatum*) en Strandmelde (*A. littorale*) zijn er de vertegenwoordigers van de ganzenvoetfamilie. Veldzuring (*Rumex acetosa*), Schapenzuring (*R. acetosella*), Varkensgras (*Polygonum aviculare*) en Zwaluwtong (*P. convolvulus*) van de duizendknoopfamilie.

De Sileneeën zijn er heel mooi o.a. Duizendschoon (*Dianthus barbatus*), Koekruid (*Vaccaria parviflora*), Dagkoekoeksbloem (*Lychnis diurna*), Avondkoekoeksbloem (*L. vespertina*), Bolderik (*Agrostema githago*), Kegelsilene (*Silene conica*) en de in ons land pas drie maal gevonden *Silene stricta*. 't Vaderland van deze plant is Spanje, Marocco en Algiers; ze is tot nu toe in Rotterdam en in Amsterdam gevonden.

Zoals op alle adventieve terreintjes zijn hier ook veel Cruciferen. Herderstaschje (*Cap-sella bursa pastoris*) staat er in ware bossen, evenals Hongaarsch raket (*Sisymbrium altissimum*) z. Van dit geslacht zijn er ook Raket (*S. officinale*) en Sofiakruid (*S. sophia*). Verder Veldkers (*Cardamine hirsuta*), Zandraket (*Stenophragma thalianum*) en Zeeviolier (*Malcolmia maritima*). Kool (*Brassica*) is er te kust en te keur, roode en witte, evenals koolzaad. Varkenskers (*Coronopus Ruelli*) z., en Radijs (*Raphanus sativus*) zijn ook van de partij.

Reseda (*Reseda odorata*) en Wilde reseda (*R. lutea*) staan er in groepjes bij elkaar. Wijnruit (*Ruta graveolens*) vormt er boschjes en verspreidt zijn sterke geur.

De schermbloemen zijn er weinig; Peen (*Daucus carota*), Venkel (*Foeniculum capilla-ceum*) en Reuzenkruisdistel (*Eryngium giganteum*). Wilgenroosje (*Epilobium angustifolium*) en Theunisbloem (*Oenothera biennis*) zijn er van de naar de laatste plant genoemde familie.

De vlinderbloemen zijn vertegenwoordigd door de zeldzame Naakte lathyrus (*Lathyrus aphaca*) zzz, Witte honingklaver (*Melilotus albus*) z, Gele honingklaver (*M. altissimus*) en Luzerne (*Medicago sativa*).

De nachtschade-familie is er wel 't best en 't mooist. Groote stukken zijn bezet met Wolfskers (*Atropa belladonna*) zz waarop in de herfst, als de bessen rijp zijn, groote troepen vogels zitten. Verder is er Aardappel (*Solanum tuberosum*), Bitterzoet (*S. dulcamara*), Zwarte nachtschade (*S. nigrum*), Tomaat (*S. lycopersicum*) Bilzenkruid (*Hyos-cyamus niger*) z.

Van de zeldzame Slipbladige kaardebol (*Dipsacus laciniatus*) staan er verscheidene exemplaren.

De Canadeesche fijnstraal (*Erigeron canadensis*), Knopkruid (*Galinsoga parviflora*) Mariadistel (*Silybrum marianum*) en de Zulte (*Aster tripolium*), die in den herfst groote stukken beslaat, zijn er van de composieten.

Bovendien zijn er nog Kleine majer (*Amaranthus lividus*), Slaapbol (*Papaver som-niferum*), Muur (*Stellaria media*), Aardbei (*Fragaria elatior*), Ingesneden doovenetel (*Labium hybridum*), IJzerhard (*Verbena officinalis*), Glad parelzaad (*Lithospermum offi-cinalis*) en Kruisblad Walstroo (*Galium cruciata*) z.

In het geheel hebben wij er 68 soorten gevonden waarvan 13 zeldzaam of zeer zeldzaam. Eigenaardig is, dat verschillende planten in 1923 bloeiden waar nu in 1924 geen spoor meer van verschenen is, en omgekeerd. Verder doen wij nog een beroep op de Amster-dammers, om vooral niet alles te vernielen en van de zeldzame soorten zooveel te laten staan, dat 't mogelijk is dat zij blijven standhouden.

Amsterdam, Nic. Maesstraat 141.

G. HAHN en J. v. MALE.